

Клиника за детска хирургија

ИНДИКАЦИЈА!

БОЛЕСТ ИЛИ СОСТОЈБА?

Миле Петровски

ХИРУРГИЈА

Зборот **хирургија** потекнува од грчкиот збор **heirurgia** и значи **рачна работа**, а во латинскиот јазик се употребувал изразот **Que mani curat** (лекување со рака).

ХИРУРГИЈА

Хирурушки болен е пациент кој се лекува со примена на **мануелни (рачни) постапки** или со помош на **инструменти**. Според **Encyclopedia Britannica**, хирургијата е гранка од медицината што се занимава со **третман повеќе во физичка смисла, отколку со помош на лекарства**.

ТРЕТМАН

Хируршките болести се лекуваат на два начина: *неоперативно* (некрваво, конзервативно) и *оперативно*.

ТРЕТМАН

Оперативниот (крвав) третман подразбира: **остро, инструментално**, навлегување во човечкото тело со цел да се излекува пациентот. Операциите се изведуваат во општа и локална анестезија.

- Отворена
- Минимално инвазивна хирургија
 - Ендоскопска
 - Лапароскопска

ТРЕТМАН

Неоперативен третман:

- Екстракорпорална литотрипсија;
- Кататеризација;
- Бужирање и сл.

МОДЕРНА ХИРУРГИЈА

Антисепса:

Lister; втора половина на XIX век
(карболна киселина);

Анестезија:

Morton (1846);

Трансфузија:

Landsteiner (1900) ABO

Landsteiner; Wiener(1940) Rh.

ИСТОРИЈАТ

- Контакт на раната со кислород води до инфекција (преврски)
- Контакт на рана со облека или постелнина (преврски)
- Патогени организми во раната се создаваат спонтано
- Hieronimus Fracastorius (XVI век) невидливи семиња причина за инфекција
- Paster (XIX век) зборува за организирани телца кои ги поврзува со инфекција
- Lister (XIX век) постои нешто („germs“) во воздухот одговорно за инфекција.

ИНДИКАЦИЈА

Индикација за операција претставува **медицински оправдан и образложен предлог** за оперативно лекување на некоја болест, каде што **сите други можности за лекување се исцрпени или неоправдани.**

ИНДИКАЦИЈА

Релативна индикација - болести кои непосредно не го загрозуваат животот, но не постои друг начин да се излекуваат, освен со операција.

Апсолутна индикација - пациентот мора хируршки да се третира, при што пациентот не е непосредно загрозен, но болеста во догледно време ќе го загрози неговиот живот.

Витална индикација - постои во случај кога оперативниот зафат мора ургентно да се изведе, бидејќи ќе настапи смрт на пациентот, доколку хируршки не се интервенира.

КОНТРАИНДИКАЦИЈА

Од **самиот пациент**: неговата лоша општа состојба, неотпорност, кардиопатија, белодробни болести и сл;

Од **болеста**: природата на болеста, неизлечивост, проширеност на патолошкиот супстрат, доцно дијагностицирана болест;

Од **самиот хируршки зафат**: екстензивен оперативен зафат што носи голема смртност; губиток на функција; доведува до предвидени тешки компликации, каде што бенефитот од операцијата се проценува дека е помал од оперативниот ризик.

ДИЛЕМИ

Хипертензија (пијавици);

Малигноми;

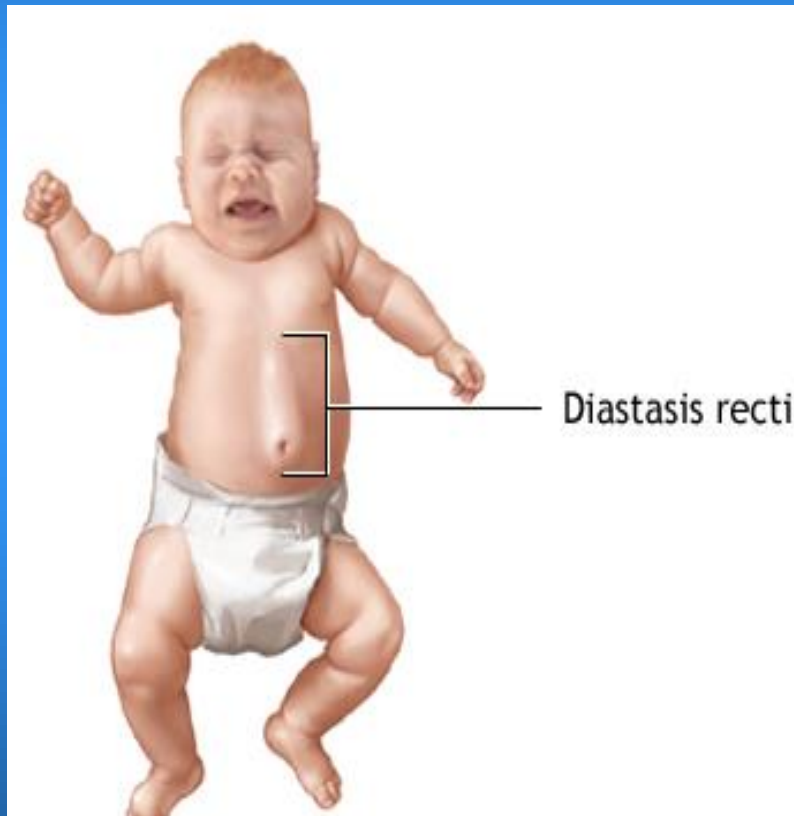
Аутизам;

Камен во жолчка;

„Абнормални” наоди (РТГ, лаб.)

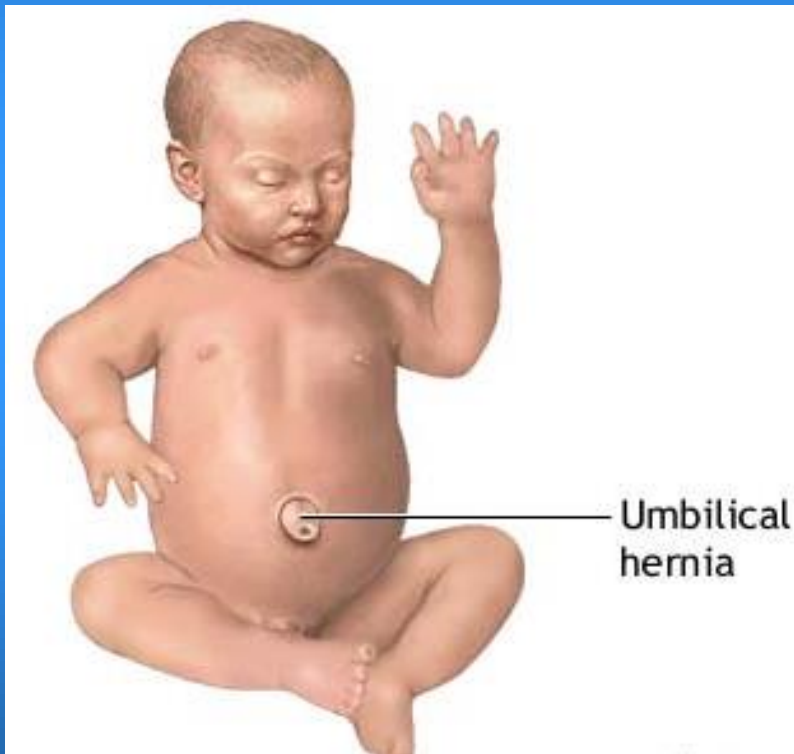
ДИЛЕМИ

Дијастаза на правите мускули кај деца

ДИЛЕМИ

Умбиликални хернии кај деца

ДИЛЕМИ

Хемангиоми кај деца

- Најчести тумори кај доенчињата,
- 10% кај деца од белата раса,
- 1/3 при раѓање,
- 70% кај неонатуси.

ДИЛЕМИ

Хемангиоми кај деца

ДИЛЕМИ

Хемангиоми кај деца

ДИЛЕМИ

OVERDIAGNOSIS

OVERTREATMENT

КРИПТОРХИЗАМ

Дефиниција

Отсуство на тестисот во скроталното кесе по навршени 9 месеци.

Инциденца:

0,7% -1% - 100-150 деца во Р. Македонија

2,7% - новородени

21,0% - прематуруси

40,0% - рм < 1 500 гр.

DESCENSUS TESTIS

Ингвинална фаза: 28-35 г.н. (прав десцензус)

КРИПТОРХИЗАМ

Ретрактилен тестис

- Анамнеза за повремено спуштање во скротум,
- Да се спушта до дно на скротум,
- Останува во скротум,
- Нормална форма и конзистенција.

Варикоцела

- Варикоцелата претставува абнормална дилатација на венскиот пампиниформен плексус преку кој што се дренира тестисот;
- 6% кај момчињата на возраст од 10 години, додека на возраст од 13 години овој процент се искачува на 15%;

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

БУБРЕГ

Аномалии на собирниот систем:

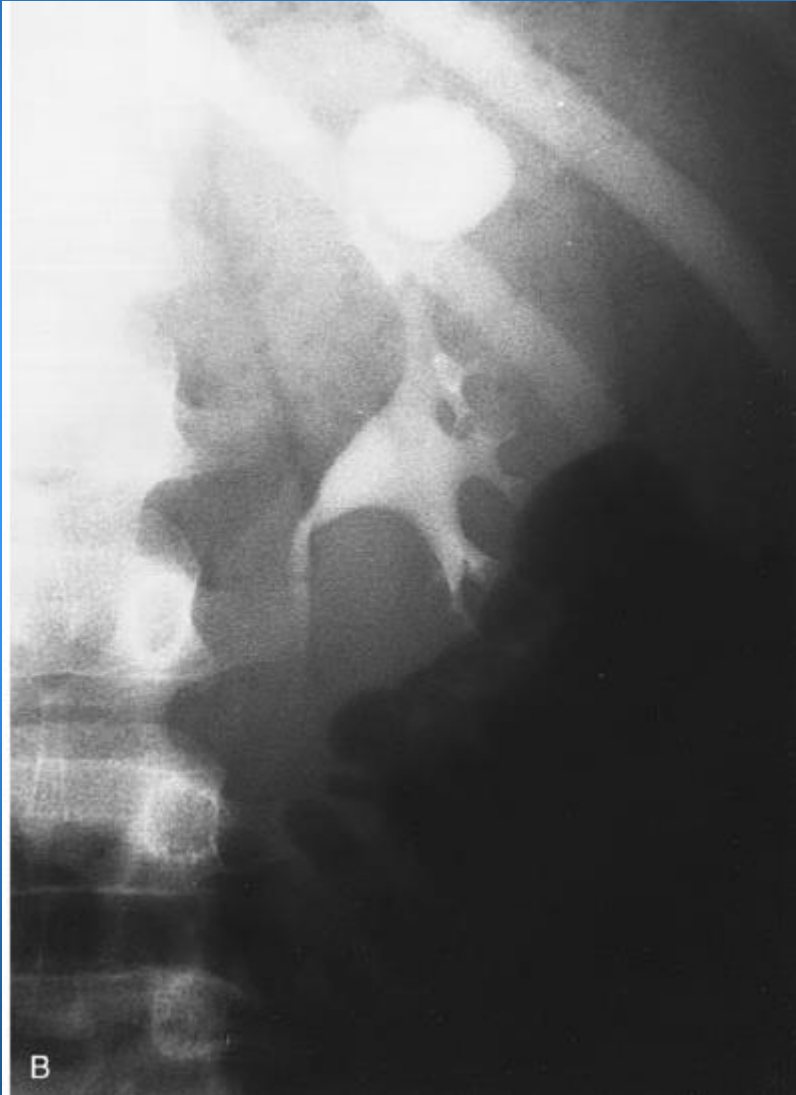
Каликси и инфундибулум

Каликсен дивертикул; хидрокаликс; мегакаликс, екстраренален каликс.

Пиелон

Екстраренален пиелон, бифиден пиелон, пиелоуретерална стеноза.

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

БУБРЕГ

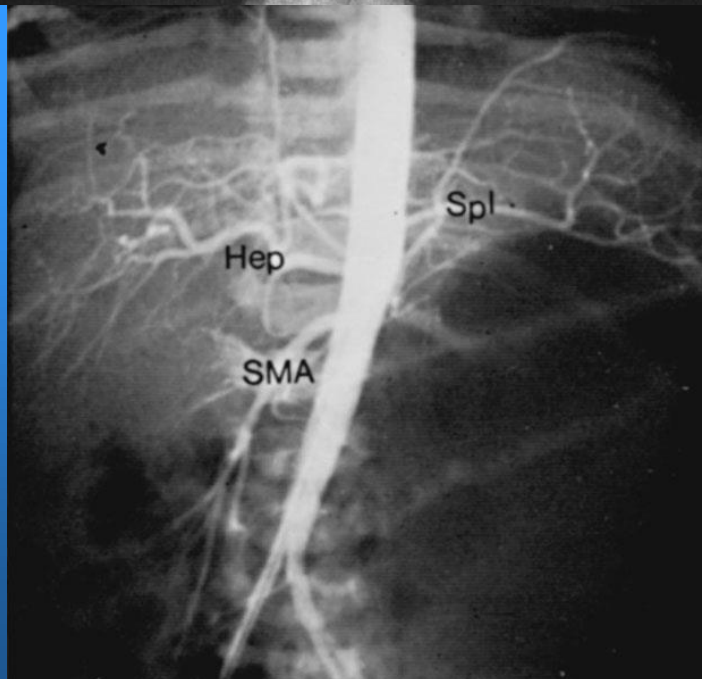
Аномалии во бројот:

- Агенезија (билатерална, унилатерална)
- Прекуброен бубрег

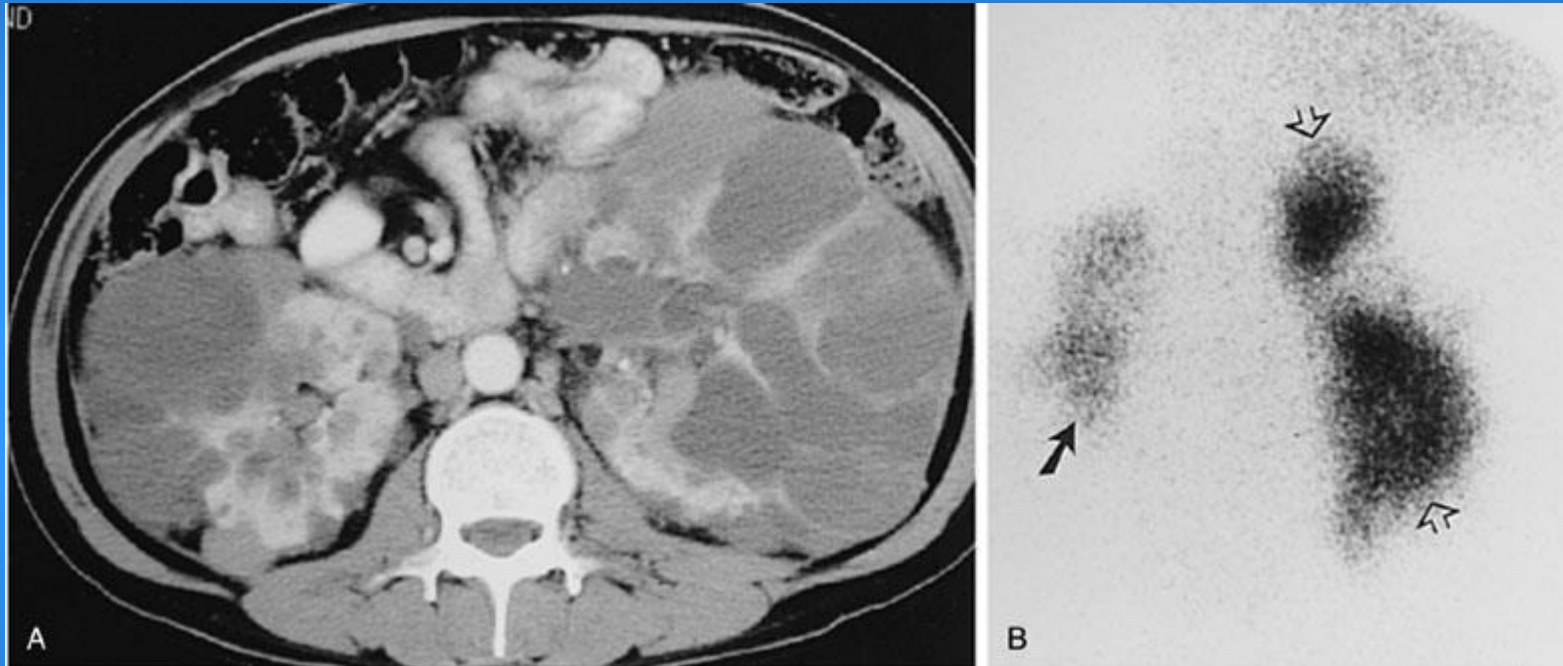
Аномалии во волуменот и структурата:

- Хипоплазија
- Мултицистични
- Полицистични (инфантилни, адултни, други цистични болести, медуларна цистична болест).

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

Аномалии во положбата

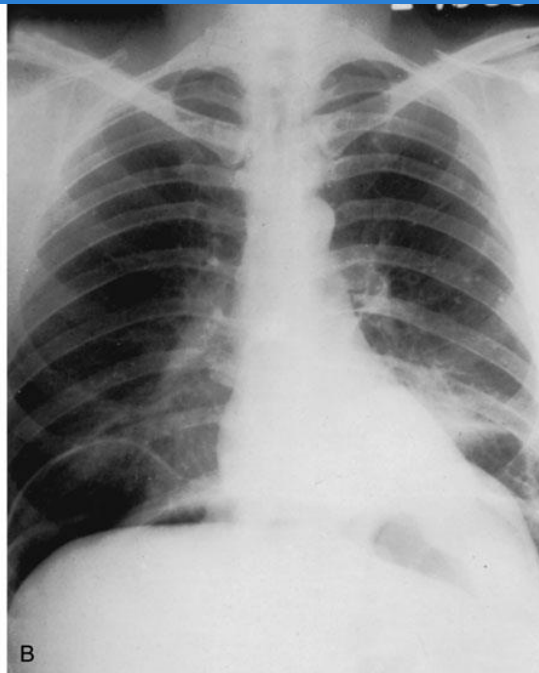
Ектопија: торакална, проксимална, пелвична, вкрстена (со или без фузија)

Аномалии во форма и/или фузија

Крос-ектопија со или без фузија

Унилатерално фузиран бубрег (Сигмоидна или S-форма, L-форма, дисковидна форма, потковичест бубрег)

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

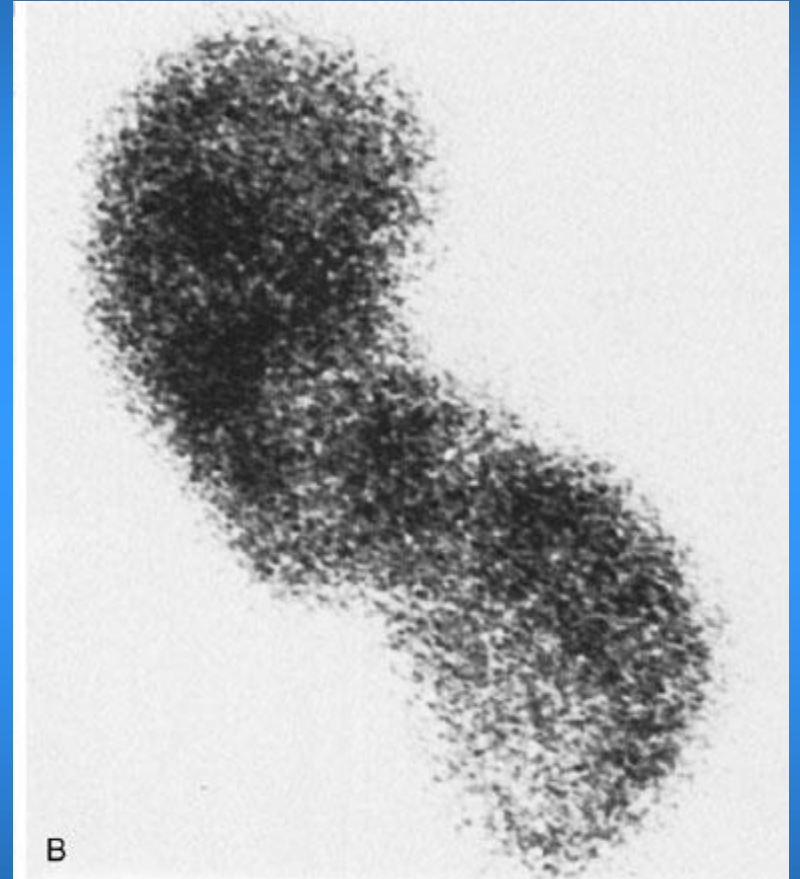
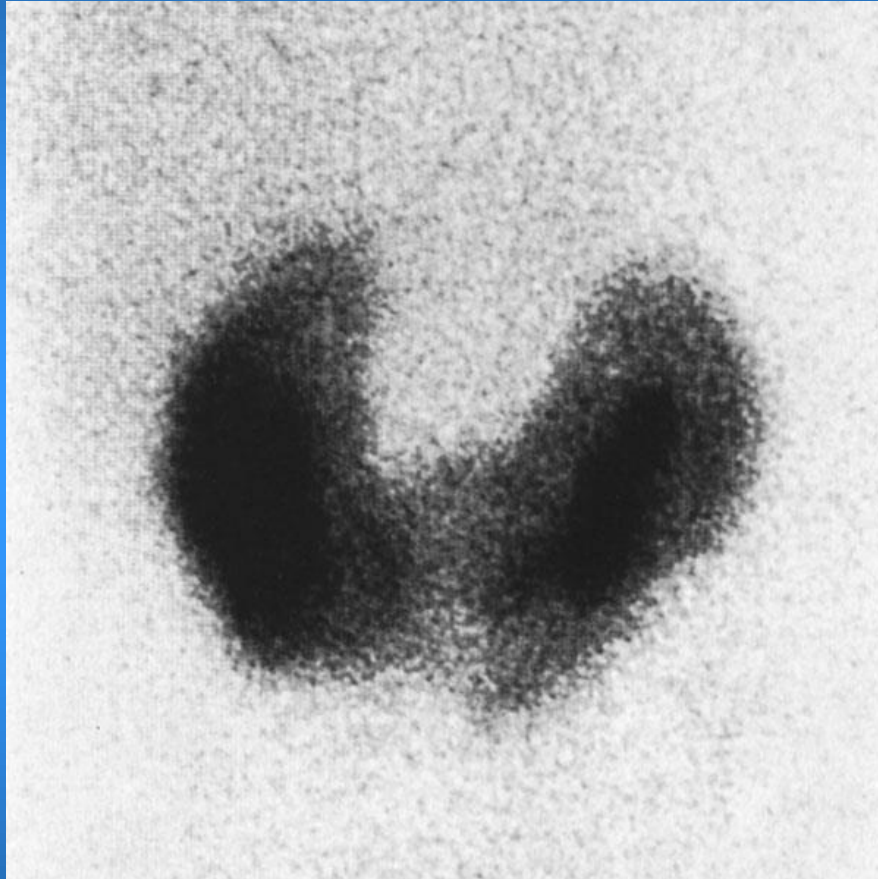
ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

Хидронефроза

Хидронефроза:

Дескриптивен, анатомски ентитет што дефинира дилатација на собирниот систем на бубрегот.

Хидронефроза

Дилатацијата на горниот уринарен тракт е резултат на:

Опструкција,

Везико-уретерален рефлукс,

Диуретски феномен или

Примарен процес, што резултирал со спонтано или оперативно разрешена развојна аномалија.

(Fleshner, 1992):

Хидронефроза

Хронична опструкција на бубрегот
води кон: појава на хидронефроза,
паренхимална атрофија и ослабена
бубрежна функција.

Хидронефроза

Хидронефрозите се детектираат пренатално во **1%** од сите контролирани бремености, а **50%** од нив се верификуваат постнатално.

(Chitty, 1990; Malone, 1996)

Инциденца на пиело-уретерална **опструкција**:
1 : 1 500 новородени.

(Peters, 1995)

Приближно **10-20%** од пренатално детектираните уринарни аномалии побаруваат **постнатален хируршки третман**.

(Carr, 2003)

Хидронефроза

ОПСТРУКЦИЈА → ХИДРОНЕФРОЗА

ХИДРОНЕФРОЗА ~~≡~~ ОПСТРУКЦИЈА

Хидронефроза

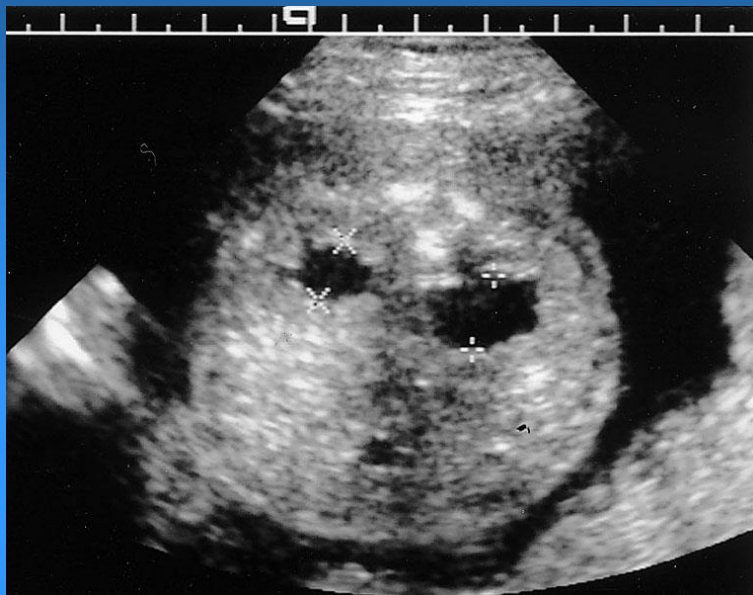
Хидронефроза

Хидронефроза

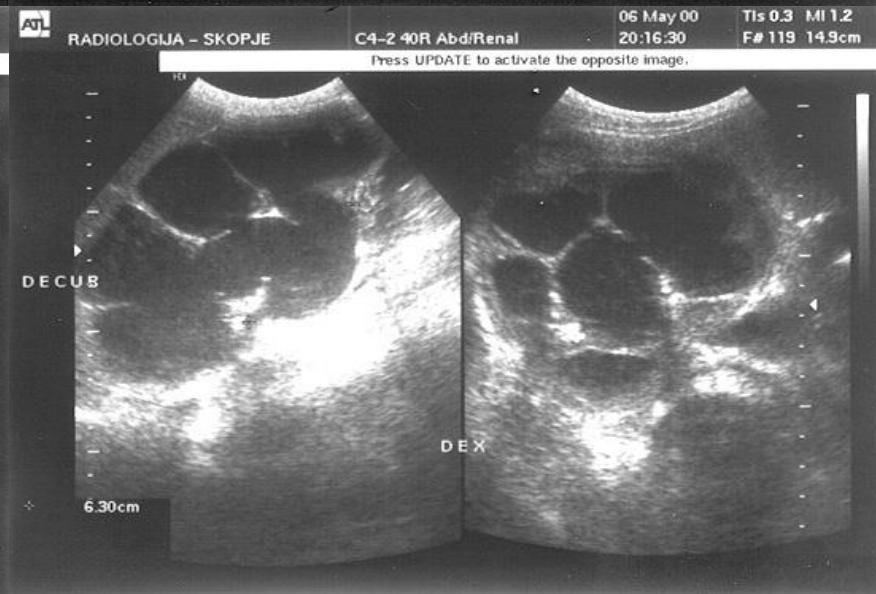
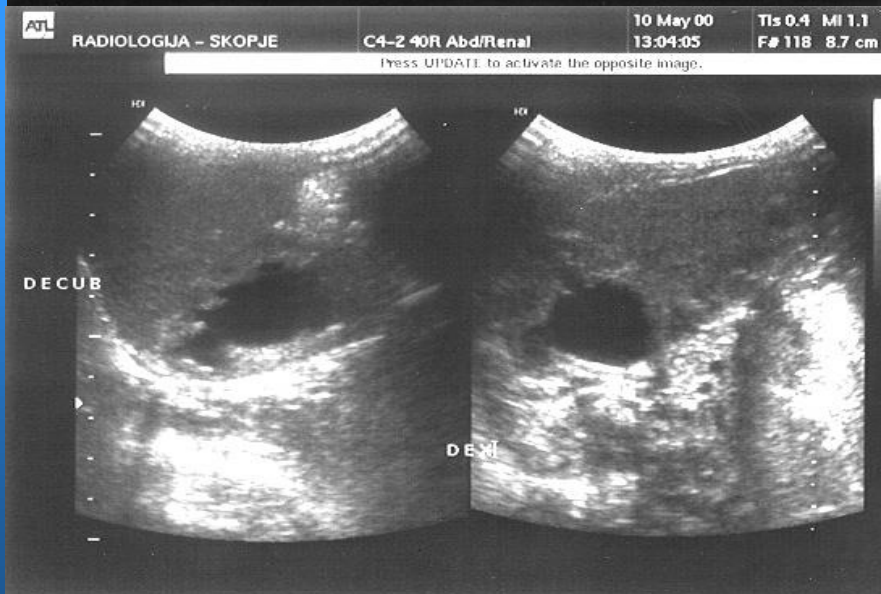
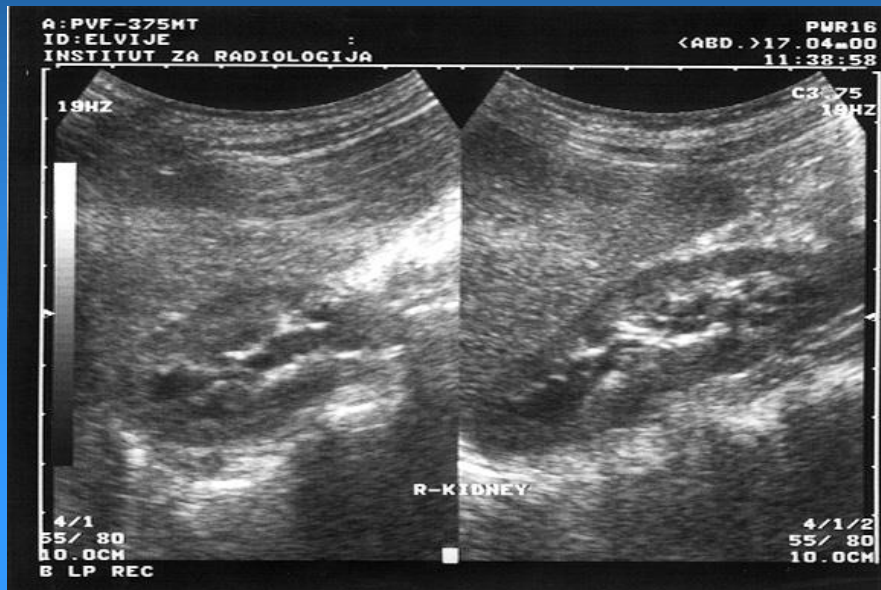

Операција

Пренатална дијагноза

Ултразвучни прегледи

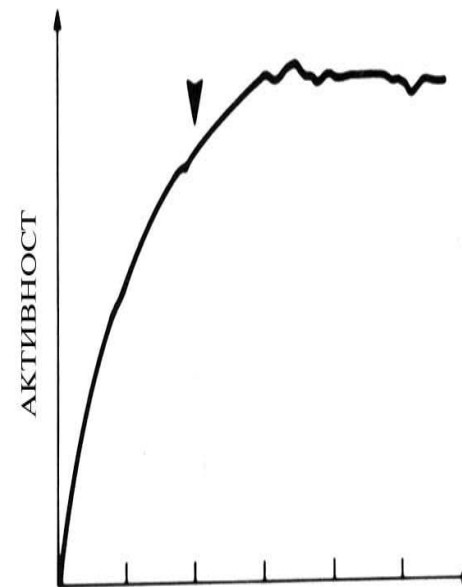
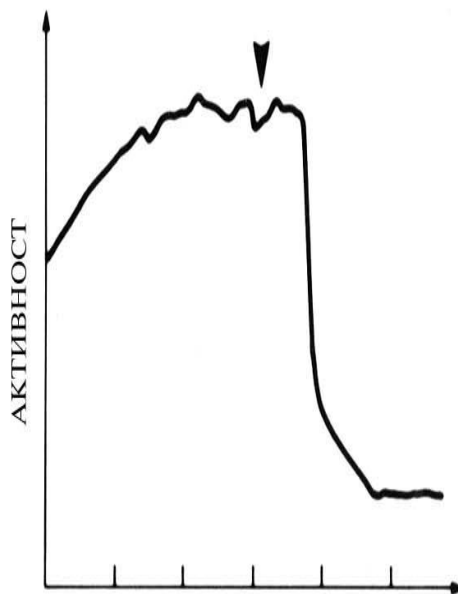
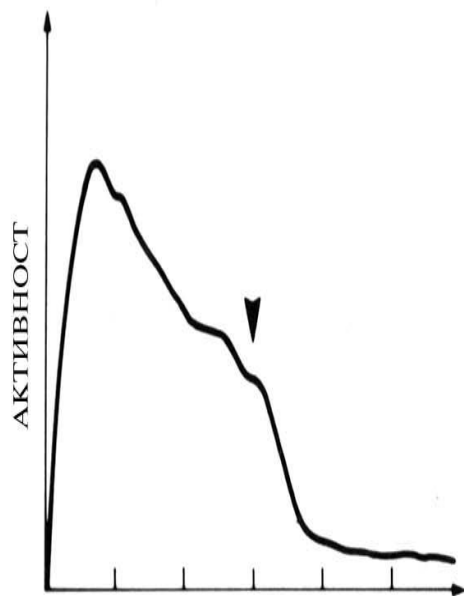
Радиолошки ињестигацији

Интравенозна урографија

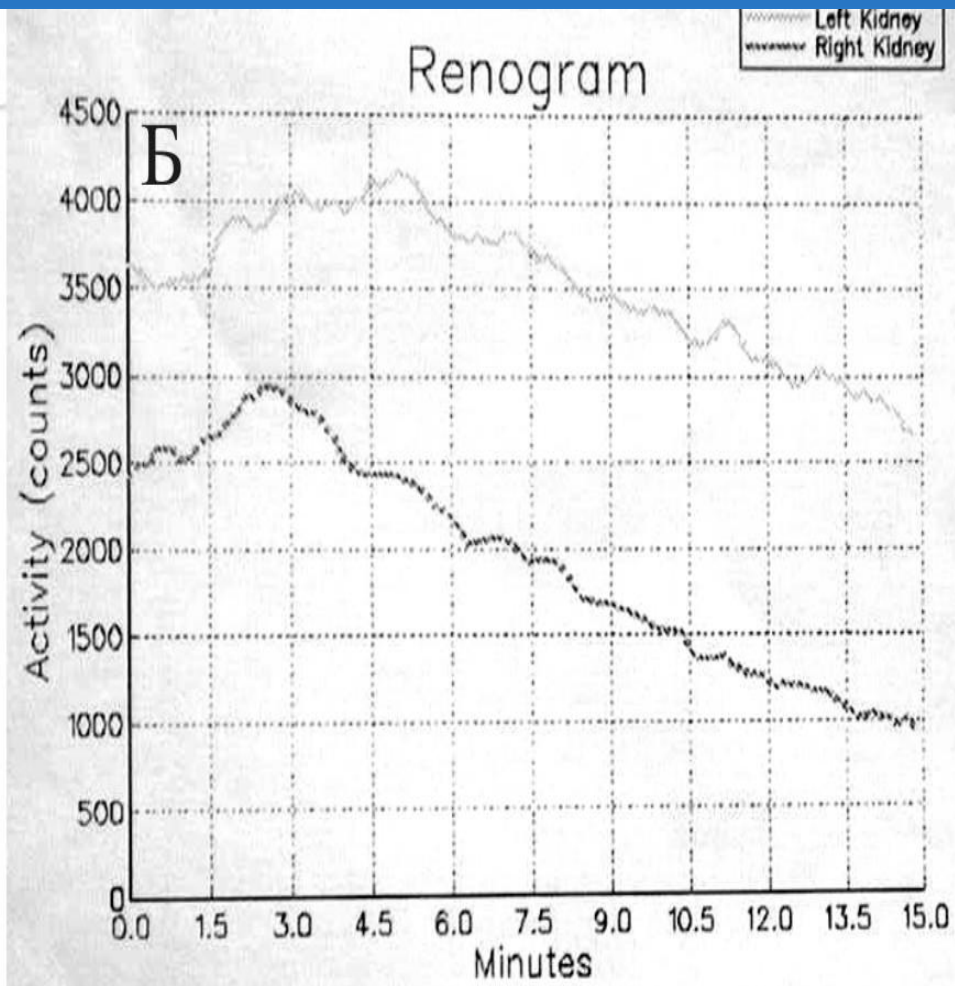
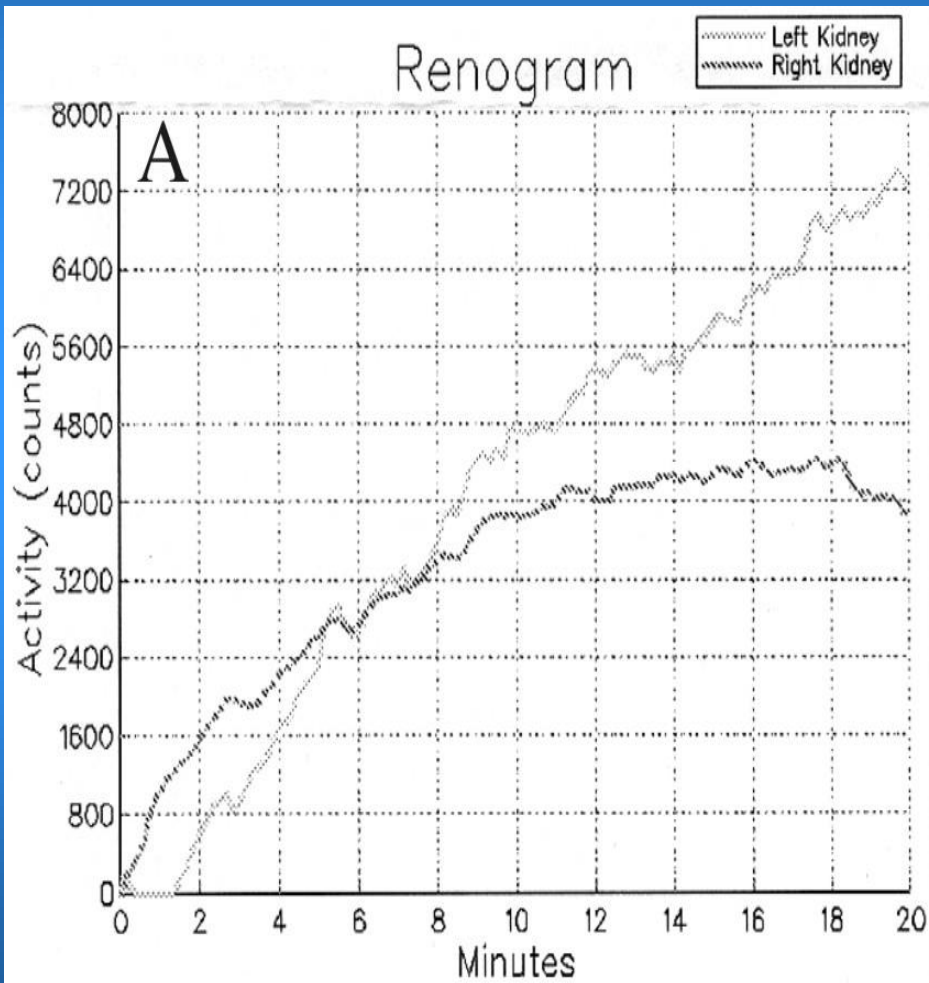

Радиоизотопни ивѣстигации

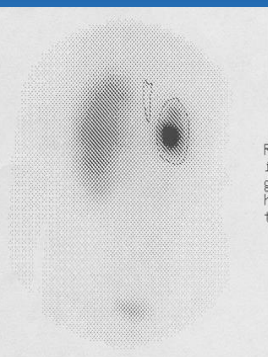
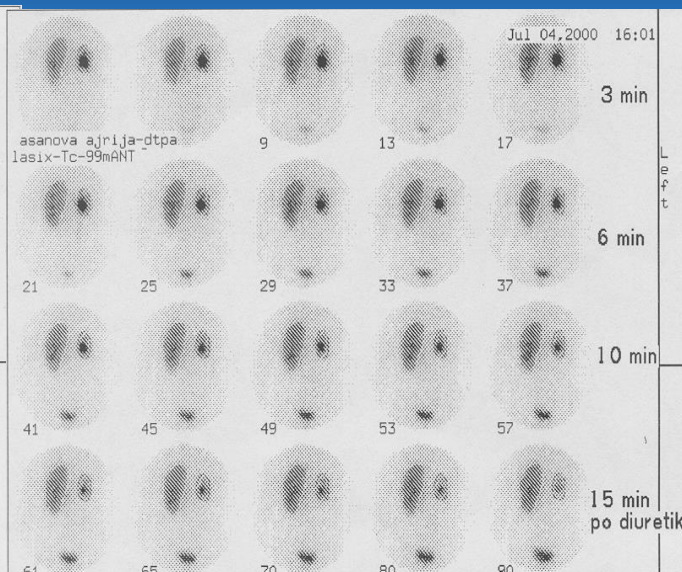
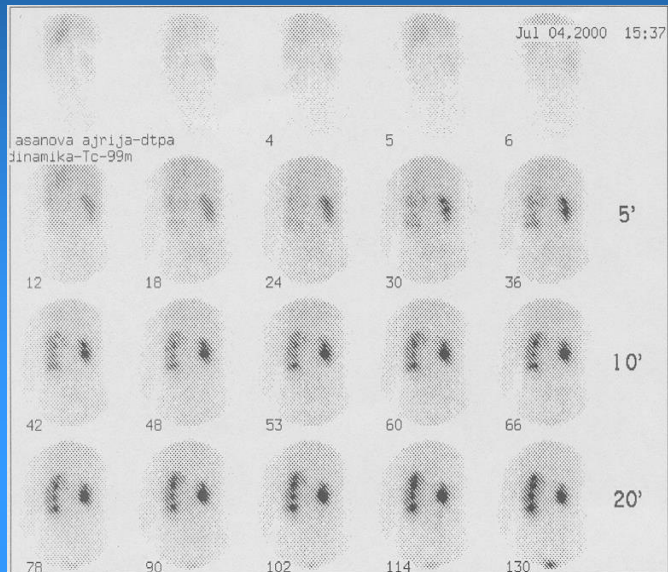
Диуретска радиоизотопна ренографија (ДРРГ) со $^{99m}\text{Tc-DTPA}$

Радиоизотопни инвестиции

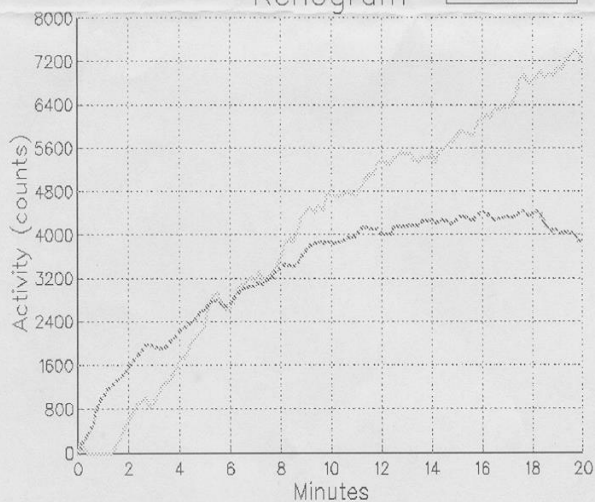

Радиоизотопни инвестигации

Renogram

Left Kidney
 Right Kidney

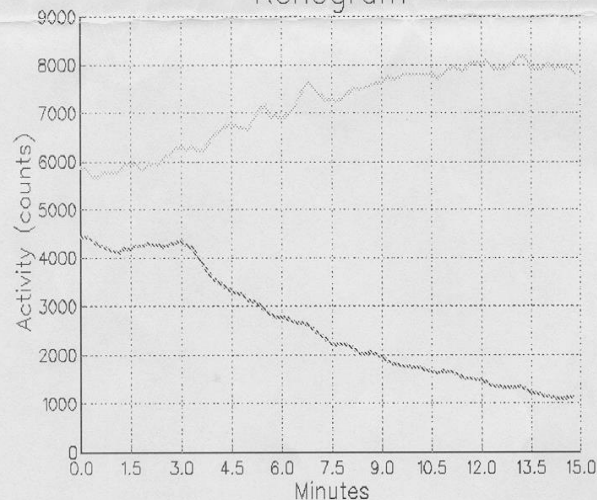

Asanova Ajrija
 04-07-2000
 DTPA - dinamska studija

	L	D
Rel. f-ja (%)	32	68
GFR (ml/min)	29	62
GFR vkupno	91 ml/min	
T-max (min)	-	18
T-75 (min)	-	-

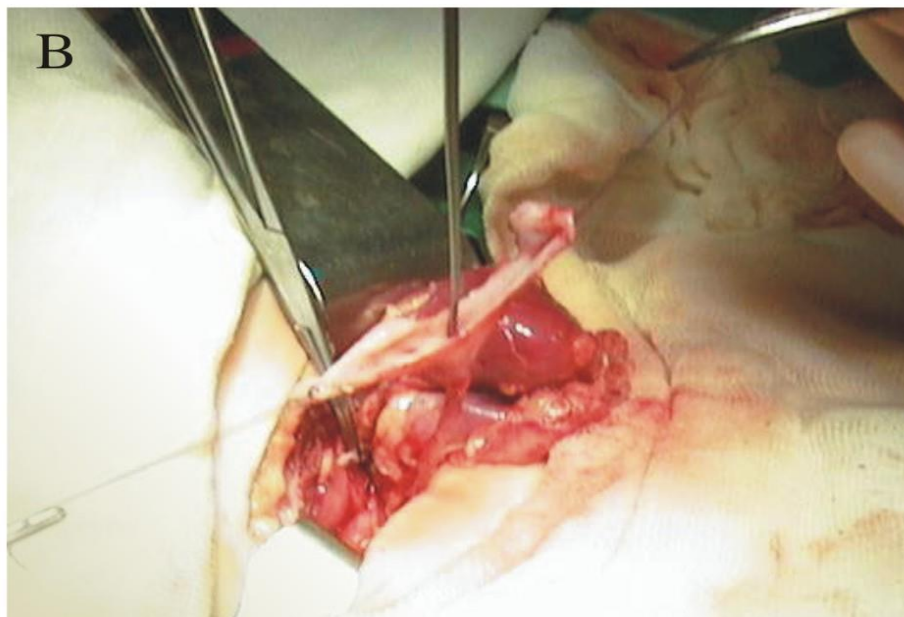
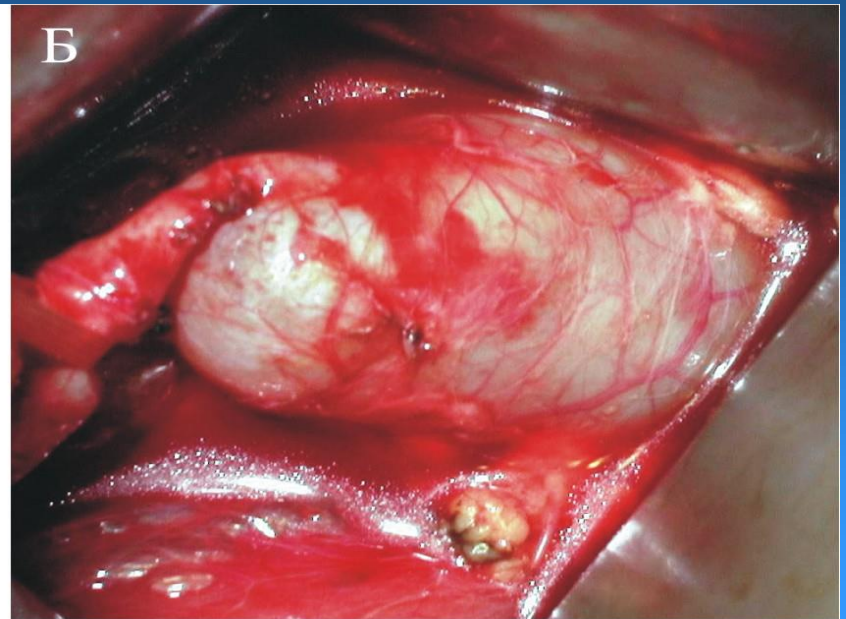
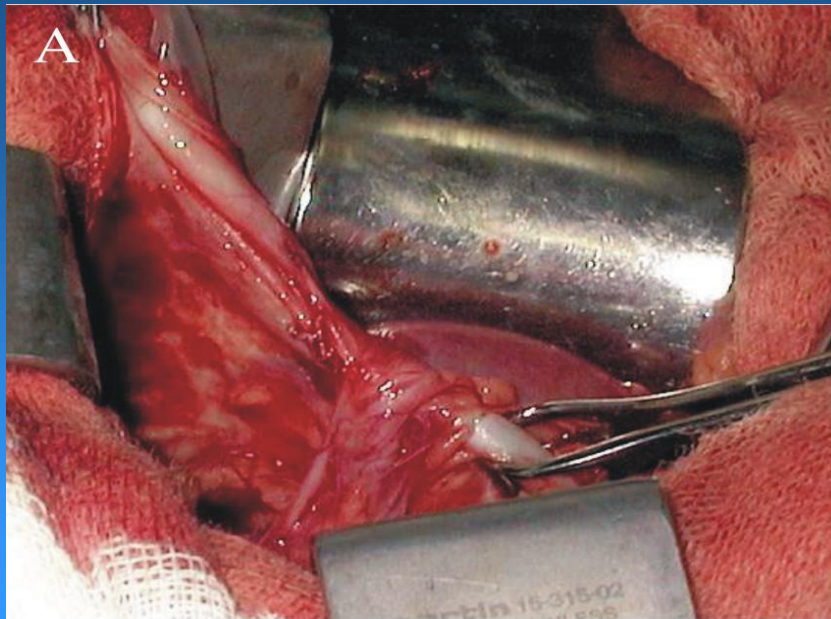
Renogram

Left Kidney
 Right Kidney

Asanova Ajrija

so Lasix
 04 - 07 - 2000
 Rezid. akt. po lasix
 Levo - >100 %
 Desno - 25 %

A. Vas aberrans; Б. Висока инсерција; В. Стеноза;

ДЕТСКА УРОЛОГИЈА

УРЕТЕР

Хидроуретер (мегауретер):

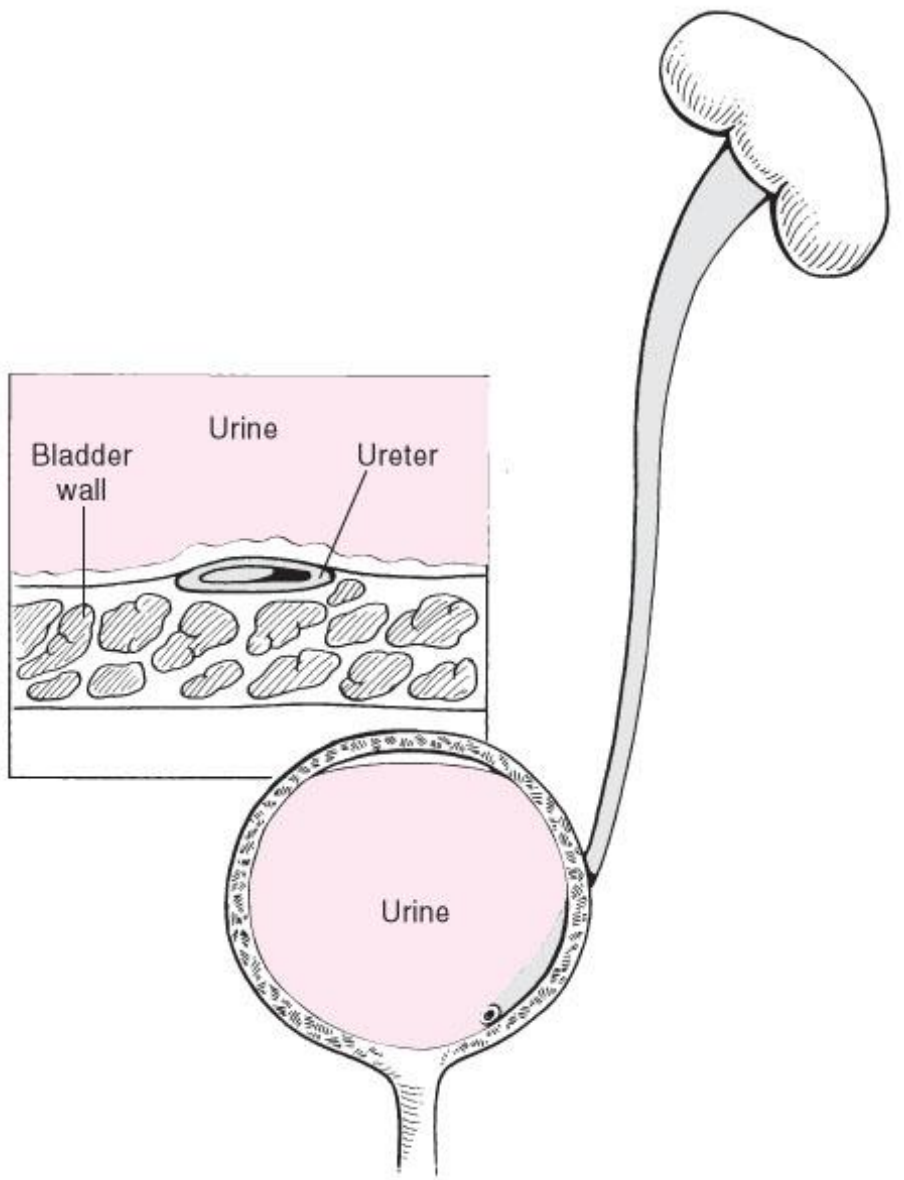
- Опструктивен
- Везикоуретерален рефлукс (ВУР)
- Опструкција + ВУР
- **Неопструктивен, нерефлуксен**

Аномалии во вливање во мочен меур

Двојни уретери

Уретероцела

ВЕЗИКОУРЕТЕРАЛЕН РЕФЛУКС

Инциденца на ВУР:

1. Фетална хидронефроза: 1/150-1200 раѓања (25%-38% од нив имаат ВУР);
2. 0.4-1.8% од педијатриската популација;
3. Кај деца со уринарна инфекција ВУР е присатен во $> 1/3$ од случаите;
4. 4 X почест кај девојчињата.

Еволуција и патогенеза на ВУР:

1. ВУР има тенденција на спонтана резолуција;
2. Сам по себе е состојба, а не болест;
3. Овозможува инфектот од долните уринарни патишта да се прошири кон проксимално:
 - Пиелонефрит
 - Лузности промени на бубрегот
 - Прогресивно губење на функцијата на бубрегот.

ДИЛЕМИ

OVERDIAGNOSIS

OVERTREATMENT